

Parodontitis bij ACPA positieve personen met artralgieën; verbonden door proteïne citrullinatie

Gepubliceerd: 06-02-2012 Laatste bijgewerkt: 30-04-2024

Ten eerste te onderzoeken in welke mate parodontitis aanwezig is bij ACPA en of RF positieve personen met artralgieën. Ten tweede willen we kijken welke rol de cellulaire immuun respons speelt bij het ontwikkelen van RA bij ACPA en of RF positieve...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Overige aandoening
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON35274

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Parodontitis en ACPA positieve personen met artralgieën.

Aandoening

- Overige aandoening
- Auto-immuunziekten
- Bacteriële infectieziekten

Synoniemen aandoening

RA risico groep of pre-RA groep

Aandoening

parodontitis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Groningen

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: ACPA, artralgieën, Parodontitis, RF

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Klinische parameters:

DAS28 en DAS44 gewrichtsscore

Parodontitis: Periodontal Inflamed Surface Area (PISA (Nesse et al. 2008) en

verlies van alveolair bot met panoramische foto's

Biomarkers: ACPA titer and anti-Pg titer

Secundaire uitkomstmaten

Leukocyte count, CRP en BSE.

Aanwezigheid van gecitrullineerde eiwitten, ACPA en expressie van PAD-2 and -4

enzymen in GCF, SF and weefsel.

Aanwezigheid van of *P. gingivalis* in de subgingivale plaque.

Aanwezigheid van HLA-DRB1* shared epitope (SE) alleles.

Lymphocyte subsets met een nadruk op de CD161 kleuring die van belang is voor de migratie van cellen.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Reumatoïde artritis (RA) en tandvleesontsteking parodontitis (PD) zijn

ziektebeelden die sterk samenhangen en veel overeenkomsten hebben. Het zijn beide destructieve chronische ontstekingsziekten met verlies van bot en bindweefsel. De kans dat je ze krijgt neemt toe naarmate je ouder wordt en beide hangen samen met dezelfde risicofactoren zoals genetische factoren (shared epitope) en omgevingsfactoren (roken).

RA wordt gezien als een typische autoimmuunziekte met het voorkomen van autoantistoffen zoals anti-citrulline proteïne antilichamen (ACPA) en de reumafactor (RF). Parodontitis daarentegen wordt veroorzaakt door de accumulatie van plaque in patiënten met onvoldoende orale hygiëne (mogelijk ten gevolge van de gewrichtsklachten) resulterend in gingivitis gevolgd door progressie tot parodontitis in daarvoor gevoelige personen. Parodontitis wordt geclassificeerd in beginnende, vroege, gegeneraliseerde en ernstig gegeneraliseerde lesies.

In de totale bevolking komt ernstig gegeneraliseerde parodontitis bij 10-15% van de mensen voor, bij RA komt deze vorm wel bij 30% van de mensen voor. Bij ernstig gegeneraliseerde parodontitis heb je een necrotische wond van wel 10-20 cm² waardoor de totale hoeveelheid ontstekingslast enorm toeneemt. Zoals besproken bestaan er sterke overeenkomsten tussen RA en parodontitis maar ook verschillen; de ontstekings- / immuun-reactie in PD wordt veroorzaakt door een bacteriële infectie. Hier kunnen vele mondbacteriën bij betrokken zijn waarvan de belangrijkste *Porphyromonas Gingivalis* is. Daarnaast is het zo dat deze *Porphyromonas Gingivalis* endogene eiwitten citrullineert en dat dit bijdraagt aan a) aan de totale citrulline last en b) aan de totale hoeveelheid ACPA doordat er bacteriële mimicry lijkt te bestaan en er antistoffen worden gevormd tegen bacteriële eiwitten die grote overeenkomsten hebben met humane citrulline eiwitten.

Recent is bekend geworden dat patiënten met gewrichtsklachten die ACPA en of reumafactor positief zijn een sterk verhoogd risico (50-70%) hebben RA te ontwikkelen binnen 5 jaar.

Doel van dit onderzoek is het bestuderen of deze patiënten die een groot risico lopen RA te ontwikkelen ook meer parodontitis hebben en of de parodontitis wellicht bijdraagt aan de ontwikkeling naar RA..

Doel van het onderzoek

Ten eerste te onderzoeken in welke mate parodontitis aanwezig is bij ACPA en of RF positieve patiënten met artralgieën.

Ten tweede willen we kijken welke rol de cellulaire immuun respons speelt bij het ontwikkelen van RA bij ACPA en of RF positieve patiënten met artralgieën.

Onderzoeksopzet

Observationele cohort studie

Data die worden verzameld op baseline:

Algemene anamnese

Health assessment questionnaire (HAQ) (attachment 1) and a SF-36 (attachment 2).
DAS44 gewrichtsscore en periodontale screening inclusief een panorama foto.

Inschatting van belasting en risico

Er zijn geen risico's verbonden aan deelname van het onderzoek, wel kan het een voordeel zijn dat het gebit goed wordt nageken.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Groningen

Postbus 30.001
9700 RB Groningen
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Groningen

Postbus 30.001
9700 RB Groningen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Patienten die ACPA en of RF positief zijn en gewrichtspijnen hebben

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Diagnose RA
SENIEUR protocol criteria
Geen tanden

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Blinding: Open / niet geblindeerd
Controle: Geen controle groep
Doel: Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland
Status: Werving gestopt
(Verwachte) startdatum: 17-02-2012
Aantal proefpersonen: 200
Type: Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO
Datum: 06-02-2012
Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Afgewezen

Datum: 12-12-2014
Soort: Amendement
Toetsingscommissie: METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL38502.042.11